

Ordonnanzpistole Parabellum

Pistole Parabellum zná asi každý kluk. Trochu nesprávně se někdy označují jako P.08, ačkoliv to platí jenom pro pistoli ráže 9 mm Luger, zavedenou do německé armády v roce 1908. Daleko dřív, už v roce 1899, však pistole zvítězily ve výběrovém řízení armády Švýcarské konfederace. Byly tam zavedeny pod označením Ordonnanzpistole 1900 jako první armádní samonabíjecí pistole na světě.

Společnosti CB Servis Centrum s.r.o. se v nedávné době podařilo dovést několik zbraní původem ze švýcarské výzbroje. Byly pryč tak rychle, že je ani nemělo smysl nabízet na webových stránkách. Naše redakce však dostala možnost krátce otestovat všechny tři základní modely švýcarských *parabel*, které se nesmazatelně zapsaly do historie zbrojní techniky.

Co je Parabellum

Parabellum je tak trochu hovorový, ale obecně akceptovaný název pro celou skupinu dávno ikonických samonabíjecích pistolí jednoho a téhož konstrukčního typu. Pro tyto své komerčně nabízené zbraně začala v roce 1901 název používat německá společnost Deutsche Waffen- und Munitionsfabriken (DWM). Vznikl z jejího latinského motto *Si vis pacem, para bellum* (chceš-li mír, připravuj válku) a *Parabellum* firma používala rovněž jako svou telegrafní adresu.

Tři modely

Úspěch ve švýcarském tendru i vývoj dalších modelů pro Švýcarsko měly podstatný vliv na vývoj všech ostatních pozdějších variant této zbraně. Pistole zavedené ve Švýcarsku vzešly z vývojových modelů Borchardt-Luger. V roce 1899 po několika kolech testování byl již znám definitivní design nové zbraně, přijaté jako vzor 1900. Charakteristickou siluetu doplňovala štíhlá, skoro pět palců dlouhá hlaveň, jež ještě něco přidává k hroživé eleganci pistole Parabellum. Švýcarské vzory jsou tak často považovány za pohlednější než například německý armádní model P.08.

Ordonnanzpistole 1900 s pouzdrem a moderními náboji Fioocchi 7,65 Parabellum

Rakouský konstruktér ve službách DWM Georg Johann Luger (1849–1923) na své zbrani intenzivně pracoval a snažil se zapracovávat do konstrukce nejrůznější připomínky potenciálních zákazníků – armád zemí, kde zkoušel s pistolí prorazit. Do jisté míry se dá říci, že *Ordonnanzpistole 1900* se stala předobrazem typu, jemuž mezi sběrateli říkáme *starý model*. Mezi základní charakteristiky patří zejména listová vratná pružina, protiodskoková pojistka kloubu a z toho plynoucí odlišný tvar kloubu a jeho hmatníků. Zde je zajímavé poznamenat, že hodně lidí věří informaci (a publikuje ji dál), že pojistku proti odskoku je potřeba při manipulaci s kloubem závěru zmáčknout. Není tomu tak. Ve skutečnosti je potřeba kloub při nabíjení táhnout dozadu a pak teprve zvedat, proto má zdrsnění a je rozšířené jen na přední části.

Náboj 9 mm Parabellum (Luger) ještě v letech 1899–1900 neexistoval, Švýcarsko zavedlo pistoli v tehdy proprietární ráži, dnes v tabulkách CIP uváděné jako 7,65 Parabellum a jinak také jako 7,65 x 21 mm. Náboje lahvového tvaru mají celkovou délku 30 mm, délku nábojnice max. 21,6 mm a průměr střely 7,85 mm. Tovární zkoušky s devítimilimetrovými pistolemi zřejmě začaly okolo roku 1903, každopádně ještě na *starém modelu*, ale to se švýcarských služebních pistolí v praxi nedotklo.

Popis jejich nejrůznějších vývojových a prototypových stádií už vydal na několik knih (a výzkum stále pokračuje), ale trochu zjednodušeně řečeno se různá vylepšení zhmotnila do tzv. *nového modelu*. Ten se objevil na trhu okolo roku 1906 (v obou rážích) a změny víceméně akceptovali i Švýcaři. Zavedli